

Використання інформаційних комп'ютерних технологій у роботі з дітьми – логопатами.

Комп'ютер вже давно став звичайним явищем у нашому житті. А для дитини він стає не лише розвагою, але й інструментом пізнання навколишнього світу. Ще зовсім недавно здавалося, що комп'ютер - це складний і загадковий прилад далекого майбутнього, який доступний лише обраним. А сьогодні, завдяки своїй багатофункціональності він корисний представнику будь – якої професії. Саме універсальність комп'ютерних засобів визначає їх розвиваючий ефект у навчанні. Інтерес дітей до комп'ютера надзвичайно великий, і справа дорослих, обернути його в корисне русло.

Процес навчання і виховання дитини з порушенням мовлення є досить тривалим і важким. Свідоме відношення малюка до дефектів власного мовлення, а, відповідно, і бажання їх виправити, тобто мотивація – одне з центральних завдань логопедичної роботи. Часто одного досвіду, володіння методикою корекції мовлення і бажання логопеда не достатньо для успішного здійснення логопедичного впливу. Діти часто просто не хочуть займатися, їм набридає щоденне промовляння складів та слів, називання картинок з ціллю автоматизації звука. І ось саме у таких випадках мені на допомогу приходить комп'ютер.

Комп'ютерні технології здатні оживити важкий і тривалий корекційний процес за рахунок новизни, реалістичності і динамічності зображення, використання анімованих зображень, відеоматеріалів, аудіозаписів...

Використання комп'ютерних програм робить заняття привабливими, стимулює зацікавленість, налаштовує на позитивний результат.

Використання ІКТ у роботі можна умовно розділити на два **напрямки**:

1. Опосередковане навчання та розвиток

Використання глобальної мережі Інтернет.

Можливості, що надаються різноманітними електронними ресурсами, дозволяють вирішити ряд завдань, актуальних для спеціалістів, що працюють у дошкільній. По – перше, це додаткова інформація, яка з якихось причин не була знайдена у друкованих виданнях. По – друге, це різноманітний ілюстративний матеріал, як статичний, так і динамічний (анімація, відеоматеріали). Використання Інтернет – ресурсів дозволяє мені зробити навчальний процес інформаційно змістовним, видовищним, комфортним.

Використання комп'ютера для ведення документації, обробки інформації.

Комп'ютер може виявитися неоціненним помічником у складанні різноманітних планів заходів, обробці результатів тестів, будівництві графіків динаміки розвитку. Це можна зробити і вручну, але економія часу величезна.

2. Безпосередньо навчання.

Використання розвиваючих комп'ютерних програм.

Використання мультимедійних презентацій.

На даний час розроблено безліч комп'ютерних ігор та програм для роботи з дітьми. Готові комп'ютерні ігри в основному спрямовані на розвиток уваги і спостережливості, сприйняття, на вміння орієнтуватися у ігровій ситуації, на здійснення аналізу та синтезу, розвиток лексичної та граматичної ланки мовлення.

Однак у роботі з дітьми можна використовувати далеко не всі запропоновані ігри, оскільки багато з них не відповідає методиці навчання дітей з порушеннями мовлення, а у деяких випадках містять помилки. Окремі ігри можуть бути використані частково.

Вихід з такого положення – створення власних слайд – фільмів і комп'ютерних презентацій, розроблених з урахуванням особливостей розвитку дошкільників з порушеннями мовлення.

Цілі авторських презентацій:

Корекційно – розвивальні:

- Розвиток індивідуальних здібностей дітей у творчій мовленнєвій діяльності.
- Розвиток психічних процесів: слухової та зорової уваги, слухової та зорової пам'яті, вербального мислення, творчої уяви.
- Розвиток артикуляційної, дрібної та загальної моторики.

Корекційно – виховні:

- Удосконалення навиків співробітництва, взаєморозуміння, доброзичливості, ініціативності, відповідальності.

Корекційно – навчальні:

- Автоматизація звуків на різних корекційних етапах;
- Уточнення, розширення і активізація словника за лексичними темами.
- Удосконалення граматичної будови мовлення.
- Удосконалення навиків фонематичного аналізу та синтезу.
- Удосконалення навиків доказового мовлення шляхом використання загадок, прислів'їв, прикмет, порівняльних зворотів.

Використовуючи ІКТ на логопедичних заняттях, треба дотримуватися наступних **принципів**:

- Принцип полісенсорного підходу до корекції мовленнєвих порушень, при якому слухове сприйняття інформації поєднується з опорою на зоровий контроль, що дозволяє задіяти збережені аналізатори і сприяє активізації компенсаторних механізмів.

Візуалізація інформації відбувається на екрані монітора у вигляді доступних для дітей мультиплікаційних образів і символів. Елементи комп'ютерного навчання допомагають формувати у дітей знакову функцію свідомості, що є вкрай важливим для їх мовленнєвого та інтелектуального розвитку. Таким чином, у малят формується поняття того, що є декілька рівнів оточуючого нас світу – це і реальні речі, і картинки, і слова, і схеми... Формуються стійкі візуально – кінестетичні та візуально – аудіальні умовно – рефлексорні зв'язки ЦНС. На їх основі формуються правильні мовленнєві навички.

- Принцип розвиваючого і диференційованого навчання дітей – логопатів.

Комп'ютерні технології передбачають можливість об'єктивного визначення зон актуального і найближчого розвитку дітей з порушеннями мовлення.

- Принцип системності і наступності навчання.

Комп'ютерні технології дають змогу працювати над системною корекцією і розвитком наступних характеристик:

- звуковимова;
- просодичні компонентів мовлення;

- фонематичний аналізу та синтезу, фонематичних уявлень;
- лексико – граматичних засобів мовлення;
- артикуляційної, дрібної та загальної моторики;
- зв'язного мовлення.

Комп'ютерні технології дозволяють використовувати отримані раніше знання у процесі оволодіння новими, переходячи від простого до складного.

- Принцип доступності навчання.

Комп'ютерні технології і методи їх подачі дітям відповідають віковим особливостям дошкільнят. Завдання пропонуються дітям у ігровій формі.

- Принцип індивідуального навчання.

Комп'ютерні технології призначені для індивідуальних і підгрупових занять і дозволяють побудувати корекційну роботу з урахування індивідуальних навчальних потреб та можливостей дітей.

- Принцип об'єктивної оцінки результатів діяльності дитини.

Результати діяльності представляються візуально на екрані у вигляді мультиплікаційних образів і символів, що автоматично виключає суб'єктивну оцінку.

- Принцип ігрової стратегії і введення дитини у проблемну ситуацію.

Ігровий принцип навчання з пред'явленням користувачу конкретного завдання, яке варіюється в залежності від індивідуальних можливостей і корекційно – навчальних потреб, дозволяє ефективно вирішувати поставлені корекційні завдання і реалізувати на практиці дидактичні вимоги доступності комп'ютерних засобів навчання.

- Принцип виховуючого навчання.

Використання комп'ютерних технологій дозволяє виховувати у дітей волю та моральні якості. Цьому сприяє і діяльність дитини, спрямована на вирішення проблемної ситуації, бажання досягнути необхідного результату, підвищена мотивація діяльності.

У заняття з використанням презентацій, окрім фізхвилинок, я обов'язково включаю вправи, спрямовані на зняття статичної напруги після роботи з комп'ютером і офтальмотренаж.

Робота з комп'ютером на логопедичних заняття включається дозовано, для вирішення певних завдань. Структура і методика самого логопедичного заняття при цьому не порушується. Замінюються лише деякі ігри та вправи.

Використовуючи ІКТ у своїй роботі, я керуюся метою з'єднати сучасні інформаційні технології з об'ємом знань, який доступний дітям.

Комп'ютер, являючись самим сучасним інструментом для обробки інформації, може слугувати потужним технічним засобом навчання і виконувати роль незамінного помічника у вихованні і навчанні дитини, а також у формуванні мовного і загального психічного розвитку дошкільників. А отже, комп'ютерні програми можна і потрібно використовувати в діяльності вчителя - логопеда для підвищення ефективності корекційного процесу.